

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 164. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167181311536/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

at Bommene ikke vare oprettede før andre end for Bønder, og at Folk af fornemme Extraction ikke kunde betale lige Afgifter. Men Boumanden var en Stub og sagde, at han ingen Forskiel gjorde paa en Adelsmand og en Bonde, og at jeg slet ikke skulde igjennem, før end jeg betalte. Min Kunst sagde, at han ingen Benge havde, hvorfor jeg selv maatte betale, siden jeg ikke kjendte om at give mig i Klammeri med en saa grov Mand, som denne var. Jeg skrev dog et NB. i min Dagbog for at erindre at indgive en Afsage over denne Worden, da jeg aldrig kan formode, at Hensigten med denne Andreming er at afsage fornemme Folk, som kan se ad en saadan Bagatelle Omstænding, men kun at stille Bønden ved sin overflødig Formue.

I den store Sø, hvorved Damhuset ligger, saa jeg en Del Svømmer. Dette Dyr er Linnæus' *Cygnus*, og de, som jeg saa, vare uden Tvivl af den samme Art som de, man ser i Graavene omkring Kjøbenhavn.

Nu faldt jeg i Søvn, indtil jeg igjen blev vaagnet ved en Bøm, hvor jeg paa ny maatte betale Benge, og strax derefter holdt min Kunst uden for den saakaldede Klostilbe Kro.

Min Tjener berettede mig, at vi havde kjørt igjennem en By, kaldet Glostrup, hvori var en Kirke, og at han rimeligvis formodede, at der maatte være en Præst til samme Kirke, men da han ikke kunde komme til sikker Mandskab herom, saa fremførte han det kun som en Gissning, der dog havde megen Sandtylighed.

Andere fortalte han, at vi havde rejst forbi en Kro, kaldet Vejrnølle Kroen, som formodentlig havde sit Navn deraf, at der var ved samme Sted en Vejrnølle, som var tækket med Langhalm. Hvad det forste angik, tilfaldt jeg min Tjener, at det gjerne kunde være muligt, at han havde Ret, men at Vollen var tækket med Langhalm, det, paaheent jeg, var urigtigt, og derfor har jeg en ganske god Grund at anføre, nemlig at jeg

ikke kan begribe, hvorledes det var muligt at tække en Nølle med Langhalm*).

I Klostilbe Kro spiste jeg lidt Hjokost, medens Pøstene pustebe. Jeg kjøbte her nogle Kariketer. Forst en af Kjøbmandens Skrifter i tre Dele, som uden Tvivl er en Karikat, da jeg ikke ejer det i min Samling, hvor jeg ellers har alle hans Skrifter komplette. Skriftets Titel var: *Librorum* og er, som sagt, i tre Dele**. Videre kjøbte jeg for omtrent gode Kjøb en Nyrester, som Aar 1740 er skåret ud af Livet paa en Bonde i Hoje Tosterup By. Dens Støttelse var som et Hønsesæg.

Ukjendelige Hændelser ere ofte Anledning til de største og vigtigste Odbagelser. Saaledes hændte det mig med denne Nyresten kort efter; thi da jeg, som man vil se i det efterfølgende tyvende Kapitel, en Nat laa i Kædehuset ved Søra, og mit Lys ved Tjenerens Uforsigtighed gik ud, befalede jeg ham at tænde Lys igjen. Da han nu i en Nat ingen Flintesten kan finde, saa vræver han at saa Lid med denne Nyresten, hvilket til min store Forundring lykkedes ham. Denne Odbagelse, som jeg ikke tror, at nogen for mig har gjort, er, synes mig, meget vigtig og kan tjene Læger og Anatomister til megen Eftertanke.

Jeg traf ellers her en Student, som jeg blev indvirket i en Dispute med, der ikke gjorde ham megen Være; men jeg forbigaar den, for ikke at prostituere ham, da han er et ungt Menneske, hvis Lykke maaske derved kunde forspildes***).

* Jeg gæder ved at tænke paa, at Junker Raps uden Tvivl er Frilærker. Denne er netop deres Waade at Antte paa i Religions-Sager: Den eller den Hemmelighed begribe vi ikke, ergo er den ikke sandfærdig eller mulig. Bogst. Anm.

** Det maa uden Tvivl være Kataloget over hans Bogsamling, som er i 3 Dele, og hvis Titel begynder saaledes: *Catalogi librorum etc.* Pars. I. II. III.

***) Er ikke Junker-Raps et rjogodt Menneske?

Korrekt Spørgsmaal